

સંસદના મધ્યસ્થ હોલમાં ગુડ્ડ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સના પ્રારંભ પ્રસંગે નાણાં મંત્રીશ્રીનુ પ્રારંભિક પ્રવચન

Posted On: 30 JUN 2017 11:45PM by PIB Ahmedabad

હિઝ એક્સેલન્સી, માનનિય રાષ્ટ્રપતિ શ્રી પ્રણવ મુખર્જી, ઉપરાષ્ટ્રપતિ માનનિય શ્રી હાર્મિદ કુરેશી, પ્રધાન મંત્રી માનનિય શ્રી નરેન્દ્ર મોદીજી, લોકસભાના સ્પીકર માનનિય સુમિત્રા મહાજનજી, આપણાં ભૂતપૂર્વ પ્રધાન મંત્રી અને દેશના સિનિયર નેતા શ્રી એચ. ડી દેવ ગોડાજી, પ્રધાન મંડળના તમામ સભ્યો, રાજ્ય સરકારોના પ્રધાનો, અધિકારીઓ સંસદ સભ્યો તથા આ ઐતિહાસિક પ્રસંગે એકત્ર થયેલા અન્ય મહાનુભવો,

આજે આપણે મહાન દેશની એક મજલની મહત્વની ઘણે એકત્ર થયા છીએ. આપણે ઇતિહાસ રચવા તરફની પ્રક્રિયામાં છીએ. મધ્યરાત્રિના કલાકે ભારતના સૌથી મોટા અને મહત્વાકાંક્ષી વેરા અને આર્થિક સુધારાનો પ્રારંભ કરીશું. ગુડ્ડ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એ સ્થળ આધારિત ટેક્સ છે, પણ ભારત માટે તે એક નવી મજલનો પ્રારંભ કરશે. એની મજલમાં આપણને આર્થિક ક્ષિતિજો વિસ્તારવાની અને ઉચ્ચ રાજકિય વિઝનની અમ્યાદિત સંભાવનાઓ પ્રાપ્ત થવાની છે. જૂનુ ભારત આર્થિક દ્રષ્ટીએ છુટ્ટુ છવાયુ વહેંચાયેલુ હતુ. નવુ ભારત એક વેરા, એક બજાર અને એક રાષ્ટ્રનું નિર્માણ કરશે.

આપણે એવા ભારતીય હોઈશું કે જ્યાં કેન્દ્ર અને રાજ્યો સાથે મળીને પરસ્પરના સહકારથી સમૃદ્ધિના સમાન વ્યયે તરફ આગળ વધતા રહીશું. એક એવુ ભારત બની રહેશે કે જે નવા ભવિષ્યનું આલેખન કરશે. જીએસટી એ સમગ્ર દેશ માટે મહત્વની સિદ્ધિ છે. બંધારણીય સુધારા દ્વારા બંધારણનું સમર્થન ધરાવતી જીએસટી કાઉન્સિલ દર્શાવે છે કે ભારત સંકુચિત રાજકારણ ત્યજીને આગળ વધી શકે છે અને દેશના વ્યાપક રાષ્ટ્રિય હિતમાં એક અવાજે બોલી શકે છે. ગુણવત્તા અને પાકટતા ધરાવતી ચર્ચા દ્વારા બંધારણીય સુધારા અને જીએસટી એ મુદ્દા ઉપર ભાર મૂકે છે કે ભારત એક વ્યાપક ઉદ્દેશ માટે સંયુક્તપણે પાકટતા સાથે કામ કરી શકે છે.

બંધારણ જણાવે છે કે ભારત એ રાજ્યોનો સંઘ છે. જો કેન્દ્ર અને રાજ્યો મજબૂત હોય તો આ સંઘ પણ મજબૂત બની શકે. તે ઓપરેટિવ ફેડરલિઝમનો સાચો અર્થ છે. જીએસટીનો કાયદો ઘડતી વખતે કેન્દ્ર અને રાજ્ય કોઈએ પણ તેમનું સાર્વભૌમત્વ ત્યજ્યું નથી. તેમણે આડકતરા વેરાનો સંયુક્ત નિર્ણય લેવા માટે પોતાનું સાર્વભૌમત્વ વિસ્તાર્યું છે.

અનેક પક્ષો ધરાવતી લોકશાહીની મોટી અને ફેડરલ પદ્ધતિ કે જેમાં વ્યાપક પ્રકારના હિતો તેમજ પોતાના વૈધાનિક હક્કો ધરાવતાં 29 રાજ્યો અને 2 કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોનો સમાવેશ થાય છે, તેમણે એક મોટો કર સુધારો લાવીને રાજકારણના ઉચ્ચ ભિંદુનું દર્શન કરાવ્યું છે. આપણે આ બધું એવા સમય કર્યું છે કે જ્યારે દુનિયા ધીમી વૃદ્ધિનો સામનો કરી રહી છે અને માળખાગત સુધારાઓનો અભાવ વર્તાય છે. જીએસટી દ્વારા ભારતે દર્શાવ્યું છે કે સમાવેશીતા, ખૂલ્લાપણું અને હિંમત દ્વારા આવાં પરિણામો પરાજીત કરી શકાય છે. આ માટે સંસદના તમામ સભ્યો, રાજ્ય સરકારો, તમામ રાજકિય પક્ષો, રાજ્યોના નાણાં મંત્રીઓ તથા કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારોના અધિકારીઓની સમર્પિત ટીમ કે જેણે આ બાબતે યોગદાન આપ્યું છે, તેની હું કદર કરુ છુ અને તેમનો આભાર માનું છું.

રાષ્ટ્રપતિજી, આ જે યાત્રા હતી તેના તમે સાક્ષી છો કે તેની 15 વર્ષ પહેલાં શરુઆત થઈ હતી. એનડીએ-1 સરકારે એક સમિતિની રચના કરી હતી અને તેના અધ્યક્ષ શ્રી વિજય કેલકર આ સમાગ્રહમાં મોજૂદ છે. તેમણે વર્ષ 2003માં એક ઐતિહાસિક અહેવાલ આપ્યો હતો કે આ દેશમાં ભારતમાં એક મૂલ્ય આધારિત વેરાનો જીએસટીના નામે પ્રારંભ કરવામાં આવે. 2006ના બજેટમાં ચુપીએ સરકારે જાહેરાત કરી હતી કે વર્ષ 2010 સુધીમાં તેને અમલમાં મૂકવાનો પ્રયાસ કરાશે અને વર્ષ 2011ના બજેટમાં, જ્યારે માનનિય રાષ્ટ્રપતિજી એ વખતે નાણાં મંત્રી તરીકે બજેટ રજૂ કર્યું હતું ત્યારે તે પછી તુરત જ તેમણે સંવિધાનમાં સુધારો દેશ સમક્ષ મૂક્યો હતો, જેના દ્વારા રાજ્ય અને કેન્દ્ર પોતાના અધિકારો એકત્રિત કરીને ગુડ્ડ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સની રચના કરી શકે. આપના એ બંધારણીય સુધારા પછી સંસદની સ્થાયી સમિતિએ એમાં ખૂબજ નોંધપાત્ર સુધારા સૂચવ્યા હતા. અશ્વંત સિંહજી આજે આ સમાગ્રહમાં મોજૂદ છે, તે તેના અધ્યક્ષ હતા અને તેમની ખૂબ જ મહત્વની ભલામણોમાંની આ એક ભલામણ એ હતી કે જીએસટી કાઉન્સિલની રચના કરવામાં આવે, જેમાં એક તૃતિયાંશ મત કેન્દ્રના હશે અને બે તૃતિયાંશ મત રાજ્યોના હશે, પણ નિર્ણય કરવા માટે બે તૃતિયાંશ બહુમત આવશ્યક બની રહેશે. સ્થાયી સમિતિના નિર્ણયની એ અસર થઈ કે કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારોએ સાથે મળીને કામ કરવા માટે મજબૂર થયું પડ્યું અને જીએસટી કાઉન્સિલમાં જે એક પ્રકારની સર્વ સંમતિ સદાઈ તેમાં સ્થાયી સમિતિની એ ભલામણનું મોટું યોગદાન હતું.

એક સમાંતર રચના રાજ્યોના નાણાં મંત્રીની પણ હતી. એક એમ્પાવર્ડ કમિટી હતી અને વખતો વખત દરેક સરકારે એક પરંપરા જાળવી હતી કે વિરોધ પક્ષના સમૂહમાંથી જે રાજ્યની સરકાર હોય તે રાજ્યના નાણાં પ્રધાન એ સમિતિના અધ્યક્ષ બને. પ્રથમ અધ્યક્ષ શ્રી અસિમ દાસગુપ્તા આપણી વચ્ચે છે અને ઘણા વર્ષ સુધી તેમણે દેશના નિર્માણ માટે મોટું કામ કર્યું છે. હું જાતે તેમનો આભાર એટલા માટે માનું છું કે મને જીએસટી અંગેનું પ્રથમ શિક્ષણ તેમની તરફથી મળ્યું હતું.

મોદેસર દાસગુપ્તા પછી જમ્મુ અને કાશ્મીરના શ્રી અબ્દુલ રહીમ રાયર, શ્રી સુશિલ મોદી અને તેમના પછી કેરળના શ્રી કે. એમ મણી. હું માનું છું કે શ્રી મણી પણ આજે અહીં હાજર છે અને તેમના પછી બંગાળના અમિત મિત્રા આ બધા રાજ્યોની વચ્ચે એક સામાન્ય અભિપ્રાય ઉભો કરી રહ્યા હતા અને આ પૂરા ઇતિહાસ પછી આ દેશની રાજનીતિએ એક એવું પાકટ ઉદાહરણ પૂરુ પાડ્યું હતું કે તેનો સૌથી મોટો પૂરાવો બંધારણમાં સુધારો સંસદના બંને ગૃહોમાં સર્વ પક્ષોની સંમતિથી થઈ શક્યો અને એ દ્વારા જીએસટી કાઉન્સિલની રચના કરવામાં આવી. તેની રચના પછી કાઉન્સિલની પ્રથમ જવાબદારી એ હતી કે કેન્દ્રના માટે તથા રાજ્યોના માટે કાયદા ઘડવામાં આવે. આ તમામ 5 કાનૂન કેન્દ્ર માટે તમામ રાજ્યોની સંમતિથી બને. સંસદે તેમને સર્વસંમતિથી મંજૂર કર્યાં. આજે તે એક વાસ્તવિકતા બનીને આપણી સમક્ષ ઉભા છે. જીએસટી કાઉન્સિલ 18 વખત મળી ચૂકી છે. કેટલીક બેઠકો સવારથી સાંજ સુધી અને બે-બે, ત્રણ-ત્રણ દિવસ ચાલતી હતી અને એક પણ નિર્ણય ઉપર મતદાન કરવાની જરૂર પડી નથી. દરેક નિર્ણય સર્વ સંમતિથી થયો હતો અને તેમાં દરેક રાજકિય પક્ષના પ્રતિનિધિઓ હતા. અલગ અલગ રાજ્ય સરકારોના પ્રતિનિધિઓ હતા. અને એકમત દ્વારા તમામ નિર્ણયો લેવાયા હતા અને આજ સુધીમાં 24 નિયમો બની ચૂક્યા છે. રાજ્ય અને કેન્દ્રના અધિકાર ક્ષેત્ર શાની શાની વહેંચણી કરાશે તેનો પણ નિર્ણય થઈ ચૂક્યો છે. 1211 ચીજ વસ્તુઓ છે તેની ઉપર વેરા નક્કી કરવાના હતા. કોઈ પણ મતભેદ વગર અને કોઈની પણ અસંમતિ વગર દરેકે દરેક ચીજના દર સર્વસંમતિથી નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા. આવું કરવા પાછળ બે સિદ્ધાંત કામ કરતા હતા. એક એ કે સામાન્ય અને ગરીબ માણસ ઉપર વધુ બોજ પડે નહીં અને આવકમાં સમાનતા (Revenue Neutral) રહે અને કેન્દ્ર અને રાજ્યોને જેટલી આવક મળે છે તે ઓછામાં ઓછી તેટલી તો જળવાઈ જ રહે અને હાલમાં જે કરવેરાનું માળખું છે, તેમાં કોઈના ઉપર પણ વધારે બોજ પડે નહીં. સમાનતા, આવક જાળવવામાં સમાનતા અને નબળા વર્ગો ઉપર કોઈ બીન જરૂરી બોજો નહીં એ સિદ્ધાંતોનો અમલ થયો અને તેનો સ્વાભાવિક લાભ આપણા દેશને થવાનો છે.

હાલની જે વ્યવસ્થા હતી તેમાં કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારના મળીને 17 વેરા છે અને 23 પ્રકારની સેસ છે. આ બધુ સમાપ્ત કરી દેવામાં આવ્યું છે અને તેને બદલે માત્ર એક જ વેરો રહેશે. અગાઉ તે દરેક વેરા માટે અલગ રિટર્ન ભરવાનું થતું હતું. અલગ અલગ કરવેરા અધિકારીઓનો સંપર્ક કરવો પડતો હતો. આજે તેનો માત્ર એક સોફ્ટવેરના માધ્યમથી પોતાના સોફ્ટવેર સાથે સમન્વય કરવાનો રહેશે અને માત્ર સોફ્ટવેર ઉપર રજીસ્ટ્રેશન કરાવવાનું છે અને તે રજીસ્ટ્રેશન કરાવ્યા પછી દર મહિનાની 10 તારીખે કોમ્પ્યુટર ઉપર માત્ર એક ફોર્મ ભરવાનું રહેશે કે મેં વિતેલા માસમાં કેટલાં કામકાજ કર્યાં હતાં અને તે તેમાં નાખવાનાં રહેશે. આથી એમાં વેરા ઉપર કોઈ વેરો લાગશે નહીં તે તેની એક વિશેષતા છે. પૂરા દેશમાં અલગ અલગ રાજ્યમાં વેરાના અલગ અલગ દર અને ટોલ નાકાં ઉપર ટ્રકોની ભીડ સમાપ્ત થઈ જશે અને તેના પછી સમગ્ર દેશમાં એક રીતે માલ-સામાન અને ચીજોનો એક જ પ્રવાહ રહેશે.

આનો એક લાભ એ થશે કે તમે એક વાર તમારો વેરો ચૂકવી દીધો તે પછી ઇનપુટના ઉપર આઉટપુટના સ્તરે તમને લાભ મળવા માંડશે. મોઘવારી ઉપર પણ અંકુશ આવી જશે. કરવેરો નહીં ભરવાનું કઠીન બની જશે. અગાઉની તુલનામાં કરવેરાના દર નીચા હશે. દેશની જીડીપીને તેનો લાભ મળશે અને દેશમાં ગરીબની સેવા કરવા માટેની એક તક મળશે, સાધનો મળશે અને વધુ સાધનો ઉપલબ્ધ થશે. હું રાજ્યો તેમજ કેન્દ્રના તમામ રાજકિય પક્ષોનો, તમામ સાંસદોનો ખૂબ ખૂબ આભાર માનું છું. જીએસટી કાઉન્સિલના સભ્યો કે જે રાજ્યોના નાણાં પ્રધાનો છે તેમણે સવારથી સાંજ સુધી સાથે બેસીને એક મતથી એમાં કામગીરી બજાવી છે અને તેમની સાથે રહીને નિર્ણયો લેવા માટે સહાયક બનીને રાજ્યો અને કેન્દ્રના અધિકારીઓએ જે રાતો સુધી જાગીને કામગીરી બજાવી છે તેમનો હું વિશેષ આભાર માનું છું. દેશને ખૂબ જ આશા હતી કે 1લી જુલાઈનો જે લક્ષ્યાંક હતો તે પાર પડી જશે. આ લક્ષ્યાંક સુધી પહોંચવા માટે આજ સુધી અમે લોકોએ તેંચારી દાખવી હતી. હું વિશેષપણે એ તમામ અધિકારીઓનો ખૂબ ખૂબ આભાર માનું છું તેમજ આપ સૌ સાંસદો જે આજે આવ્યા છે તેમનો પણ ખૂબ ખૂબ આભાર વ્યક્ત કરીને હું માન. પ્રધાન મંત્રીશ્રીને આગ્રહ કરું છું કે તમારા માધ્યમથી તમને અને પૂરા દેશને તે હવે સંબોધન કરે.

ધન્યવાદ.

J.Khunt

